

ut præcedentes, præparatur ac reponitur. Media inter anserinam & suillam consistit: * mollior, horumque acrimoniam obtundit. Ad labiorum rimas, ad mangonizandam faciem, & contra aurium dolores convenit. *Galenus, & Dioscorides.*

ANATUM & ANSERUM SYLVESTRIVM, ut suilla & humana, paratur & reponitur. * Efficacior est, quam domesticorum, & aliorum animalium.

VITULINUM & HŒDINUM seyum, B ut adipem præcedentes præparantur & servantur. * Aliquantum astringunt, molliunt, &c. *Dioscorides.*

TAURINUM & BUBULUM seyum consistitur & servatur, ut adipem prænominate. Efficacius quam vitulinum est: * ad rosionem in recto intestino, aut colo, nec non difficultatem intestinorum, & tenesimum experientibus accommodatum. *Galenus.*

HIRCINUM seyum ut prædictæ adipem præparatur, eodemque modo reponitur. * Validissime discutit, proinde podagricis auxiliatur, cum simo capræ & croco impositum. Huic proportionem respondet ovillum. *Dioscorides.*

SEVUM CAPRINUM ut præcedentia paratur conservaturque. Astringentius est: * qua ex causa decoctum cum polenta, rhoë, & caseo, dyfentericis datur, & cum prisanæ succo infunditur. Jus decocti phthificis in forbitionibus prodest. datur quoque utiliter iis, qui cantharidum venena hauserunt. Cæterum seyum omne datur in unguentis ab ʒ ss. ad ʒ j. Adeps vero omnis in linimentis & unguentis ab ʒ ss. ad ʒ iij. vel ʒ iv. pro quantitate remedii. *Dioscorides.*

SEVUM CAPREOLI, DAMÆ, & CERVÆ, eodem modo, quo præcedentia colliguntur, præparantur & reponuntur. Alia superius enumerata vincunt, eoque magis sicca, terreaque, naturæ, & scirrhis tumoribus emolliciosis ex usu esse consueverunt. *Andernacus.*

LEONINA adeps colligitur, præparatur & conservatur, ut præcedentes. * In calore primas obtinet & magis digerit: ob quod si medicamentis ad ulcera & inflammationes idoneis ipsam admisceas, plus offendet, quam juvabis, majore nini-

rum adhibita acrimonia. In veteratis autem tumoribus, atque scirrhis, induratisque nervorum tumoribus, *ἀρνίον* Græci vocant, maxime convenit. *Andernacus.*

PARDI & URSI adeps præparatur, ut prædictæ. Minus quam leonina sunt efficaces. Eisdem tamen vitis accommodari possunt. * Cæterum urinam constat raptos vitio alopecie capillos restituere, perionibus subvenire. *Dioscorides.*

VULPINA adeps eodem modo colligitur, præparatur ac conservatur, quo præcedentes. * Medetur aurium doloribus. *Dioscor.*

UNGULARUM ASINI combustarum * cinis per dies multos binis cochlearibus potus, proditur comitales adjuvare. Eadem oleo sabaçæ strumas discutunt; & illæ perionibus medentur. Caprinum cinere perunctæ ex aceto alopecie sanantur. *Dioscor.*

UNGULARUM VACCÆ combustarum C * cinis epotus, nutricibus lactis copiam præbet: mularum vero, mulieres infecundas reddit. Quinetiam mures earum suffitu fugantur, ipsi carbonibus impositis, & accensis. *Rhass.*

UNGUIA ALCIS * magna vi pollet adversus comitalem morbum. Nam ejus particula annulo inclusa, & digiro, qui proximus est minimo, ita commissa, ut in palmam convertatur, collapsos, & in ipso paroxysmo plurimum recreat, & confesum excitat. Idem efficit portunculæ ejusdem nuda, & manui in pugnum complicatæ inserta: repente enim morbum expellit, & prostratos erigit. Quod uno & altero experimento se probasse tradit Lemnius. Mizaldus vero portuncula ejusdem in aurem sinistram missa, & aliquandiu veluti scalpendo, mota, id ipsum feliciter est expertus in verè Epileptico, idque miraculi loco habitum est. Joannes Agricola, Ammonius, idem efficit, tradit, suspensia vel gestata particula ejusdem ungulæ, modo cutim attingat. Quod etiam amuletum ad præcautionem morbi plurimum valere: præterea ramenta, vel scobem adversus eandem noxam in Polonia propinari scribit Mizaldus. Cæterum eligenda est ungula dextri pedis posterioris, cavendumque ab impostibus, qui bubulas pro Alcibus vendunt.

UNGUIA ALCIS * magna vi pollet adversus comitalem morbum. Nam ejus particula annulo inclusa, & digiro, qui proximus est minimo, ita commissa, ut in palmam convertatur, collapsos, & in ipso paroxysmo plurimum recreat, & confesum excitat. Idem efficit portunculæ ejusdem nuda, & manui in pugnum complicatæ inserta: repente enim morbum expellit, & prostratos erigit. Quod uno & altero experimento se probasse tradit Lemnius. Mizaldus vero portuncula ejusdem in aurem sinistram missa, & aliquandiu veluti scalpendo, mota, id ipsum feliciter est expertus in verè Epileptico, idque miraculi loco habitum est. Joannes Agricola, Ammonius, idem efficit, tradit, suspensia vel gestata particula ejusdem ungulæ, modo cutim attingat. Quod etiam amuletum ad præcautionem morbi plurimum valere: præterea ramenta, vel scobem adversus eandem noxam in Polonia propinari scribit Mizaldus. Cæterum eligenda est ungula dextri pedis posterioris, cavendumque ab impostibus, qui bubulas pro Alcibus vendunt.

UNGUIA ALCIS * magna vi pollet adversus comitalem morbum. Nam ejus particula annulo inclusa, & digiro, qui proximus est minimo, ita commissa, ut in palmam convertatur, collapsos, & in ipso paroxysmo plurimum recreat, & confesum excitat. Idem efficit portunculæ ejusdem nuda, & manui in pugnum complicatæ inserta: repente enim morbum expellit, & prostratos erigit. Quod uno & altero experimento se probasse tradit Lemnius. Mizaldus vero portuncula ejusdem in aurem sinistram missa, & aliquandiu veluti scalpendo, mota, id ipsum feliciter est expertus in verè Epileptico, idque miraculi loco habitum est. Joannes Agricola, Ammonius, idem efficit, tradit, suspensia vel gestata particula ejusdem ungulæ, modo cutim attingat. Quod etiam amuletum ad præcautionem morbi plurimum valere: præterea ramenta, vel scobem adversus eandem noxam in Polonia propinari scribit Mizaldus. Cæterum eligenda est ungula dextri pedis posterioris, cavendumque ab impostibus, qui bubulas pro Alcibus vendunt.

De Excrementis utilibus. Sectio XXVI.

HUMANUM lac dulcissimum est, * & maxime alie: mammis autem exuctum prodest tibi, & stomachi rosionibus: contra haustum leporem marinum præsidio est: oculis cruore ex istu suffusis, cum thuris polline instillatur: podagricis utile est, cum meconio & cerato illitum bibitur per se ad T̄ ss. *Dioscorides.*

LAC omne probatur candidum, equali crassitudine, quod ungui instillatū cogitur. **VACCINUM** crassum est, * corpus alie: stomachum & intestina inflatione vexat: renum & vesicæ dolori convenit. Nocet splenicis, hepaticis, comi-

talibus, vertiginosis, febriculosis, & capite dolentibus. Datur ad T̄ ss. *Dioscorides.*

LAC ASINÆ parum nutrit: * eoque ad ulcus in tabido abstergendum magis, quam in aliis convenit. Idem etiam morbis ventriculi, renum, vesicæ prodest: nec non purgandi facultatem obtinet. Bibitur ab ʒ iv. usque ad ʒ x. Collutos dentes, gingivasque, stabilis. *Galenus.*

LAC CAPRINUM * febris hæctica laborantibus, & phthificis, consumptis, ac emaciatibus optime convenit. Post humanum, secundum in bonitate locum habet. *Galenus.*

OVILLUM LAC crassius est caprino, minusque ferosum, & prapungue: non autem usq; adeo utile stomacho. Datur ad ℥ iv. *Dioscorides.*

E LACTE pinguisimo sic **BUTYRUM**, agitato in vasis lacte, donec pingue separetur. Butyrum natura oleosum est, & emolliens: unde largius epotum, ventrem resolvit: prodest, ubi oleum non adfuerit, contra venena. Cum melle si infricetur, dentitiones adjuvat: gingivarum pruritus, & oris ulcera infantibus emendat. Illud foris capaciora alimentorum facit corpora, & ab albidis pustulis per summa scitenticibus alle-rit. Contra inflammationes & duritias vulvæ, quod nec vitus respicit, nec vetustatem sentit butyrum, efficax est: dysentericis, & coli excruciationibus infunditur. In medicamenta addi solet, quæ pus movent: utile præsertim, cum nervi, aut cerebri membranæ, velicæ cervix vulnera acceperit. Id autem purgat, replet, carnem creat: ab aspidæ percussis utilissime imponitur. Recens obsonis additum olei vicem pensat, & adipis vice fungitur in bellariis. Cæterum butyrum in remediis internis (ut in Eclegmatis) præscribitur ab ℥ β. ad ℥ j β. In Linimentis, unguentis, acopis, suppurantibus, mollientibus & laxantibus ab ℥ j. ad multas unctas apponi solet, pro remedii quantitate. *Dioscorides.*

SERUM LACTIS macerationis materia est, & per se quidem innocuum medicamentum. Præfertur, quod sit ex lacte nigrarum caprarum, in laudatis pascuis vititantium, recentiq; scitarum. * Excalfacit atque siccat ordine primo completo, & usq; ad secundum. Quinetiam attenuat, abluat, abstergit, & nitrosâ, quæ referta est facultate, alvum absq; aliqua mordacitate leniter subducit. Bilem tum flavam, tum atram ab exultis humoribus genitam dejicit: quo fit, ut mirificè cõferat maniacis, & melancholicis. Præstat item ad viscerum infarctus, & morbis inde proyenientibus opitulatur: nimirum aqua inter cute laborantibus, felle suffusus, & lienosis. Datur utiliter febrientibus ex bile, & viscerum ac vasorum obstructionibus. Bibitur per se ab ℥ iv. usq; ad ℥ x. Competit etiam vitis in cute à bile, & perulstis humoribus emergentibus. Quare licheni- bus, vitiliginibus, alphis, psoriasis, leprisq; admodum convenit. *Mesues.*

MEL optimum flavum, odore & sapore jucundo, acre-purum, sincerum, totum pellucens, ram sibi coherens, ut continuitatem suam quasi linea longissima non intercisum servet, si digito attollitur. Idem coquendo paucam spumam emittit. Album etiam colore si fuerit, modò notarum bonitatis aliarum nulla desit, nihilo deterius fuerit. Quin Hispani & Narbonenses mittunt albidissimum & longè præstantissimû, idemq; prædurum, quale etiam flavum præferunt liquido: quippe quod humore aliquo est vitiatum. * Alvo idoneum, & stomacho utile, si aqua dilutum bibatur: vexatæ vesicæ, renibusq; auxiliatur. Illud ea discutit, quæ tenebras oculorum pupillis offundunt. Abstergendi vim habet, ora ve-

narum aperit, humores evocat, quæ ratione in sordida ulcera, sinusque commodissime infunditur. Primatum tenet vernum, deinde æstivum. *Dioscorides & Medici Colonienfes.*

CERA notissima est. Optima est subfulva, modice pinguis, pura, odorata, mellis habitum quadantenus referens. Secundum locum obtinet candidans, & suapte natura pinguis. Laudatur Pontica & Cretica. Estq; alba vel natura, vel ablutione. Fit viridis mista arugine: rubea immista anchusæ radice, cinnabrio tamè læpè tingitur. * Cera omnis mollior, calfacit, modicè explet corpora: datur in sorbitione dysentericis: ac nulli magnitudine decè grana ceræ hausta, lac in nutriticibus non patiuntur coagulari. *Dioscorides.*

PROPOLIS in alvariorum foribus & rimis, cerosæ naturæ reperitur. eligi debet flava, odorata, styraceum referens, mollis, & mastiches more ductilis. * Magnopere calfacit, & evocat aculeos, & omnia in laxa corpori extrahit: in veterere tulli suffusa proficit: impetiginis admota tollit. *Dioscorides.*

OVUM molliculum plus alit sorbili, & durum plus molli. * Luteum ovi contra oculorum dolores utile est: in inflatum sedis inflammationibus prodest; cum croco & rosaceo: & condylomatus, cum meliloto: cum uvæ autem fructicis ejus, quem rhoa dicunt, aut galla in patinis frigitur, ut cibo alvos sistat: per se etiam offerri solet. Candidum ovi crudum refrigerat: spiramenta cutis occludit: inflammationes oculorum infusum lenit: ambusta, si statim eo perungantur, pustulas non sentiunt: faciem à Solis adustione ruetur, fronti impositum cum thure fluxiones areet, avertitq; inflammationes oculorum lana exceptum addito rosaceo, melle & vino mitigat: utiliter contra hæmorrhoidis serpentis morlus crudum sorbetur: summe tepidum prodest vesicæ rosionibus, renum exulcerationibus, gutturis scabritiæ, rejectionibus sanguinis, destillationibus, & thoracis rheumatismis. Cæterum ova noctuæ elixata, & infantibus pro cibo data, illos tota vita abstemios reddunt. *Dioscorides & Philostratus.*

SERICUM vermiculi, mori foliis vescentes conficiunt. Mirificè ex hilarat, quæ in re crudum eo longè præstat, quod ignem fuerit expertum: tamen si coctum quandoq; in usum veniat, verum antequam in insectorum cortinis immersum inficiatur. * Excalfacit sericum, resecatq; ordine primo: exiccet, & attenuat ea naturæ dote, ut cor recreet, laxumq; efficiat. Quapropter laxat, firmat, purificat, & illustrat spiritus: neq; ejus facultas uni tantum assignatur spirituum generi in una tantum dispositione, sed ei proprium est, omnibus æquè spiritibus opem ferre, ita ut spiritus tam vitales & animales, quam naturales referre valeat. *Matthiolus ex Avicenna.*

SERMATIS RANARUM aqua ad repellendum & sistendum sanguinis omne produrivium, & faciei ruborem efficax est.

Quercetanus.

Dix: